

~ 3 ~

Erin

Prenikavá melódia mi pílila uši. Ten rámus privolal hmlisté spomienky. Aké? To som netušila. Reflex, ktorý doteraz driemal v hĺbinách mojej pamäti, ma nabádal, aby som si pretiahla prikrývku cez hlavu. Čo je to za zvuk? Rušil ma, a predsa som mu načúvala. Napriek všetkému som sa v rozčúlení pokúšala zistiť, odkiaľ obťažujúci hluk prichádza. Prevracala som sa pod prikrývkou v nádeji, že utíchne. Nie. To zvonenie ma volalo, vytrhlo ma zo spánku.

Zo spánku...

Ja som spala?

Nehýbala som sa, napriek tomu som sa cítila ochromená. Vykolažená. Ktokoľvek iný by tresol po budíku a vypol ho. Ja nie. Konečne plnil svoje poslanie. Dlho som ho počúvala, aby som sa uistila, že je to skutočne tak. Počúvala som ho s dojatím. Jeho zvonenie mi pripadalo ako najkrajší a najneuveriteľnejší zvuk, aký som kedy počula. Vyše sedem rokov som mu nedala

príležitosť zaznieť, lebo som sa zakaždým zobudila skôr, než sa spustil. Napriek tomu som ho večer čo večer s vervou nastavila. Niektoré návyky som si prsto musela zachovať, aby som sa udržala nad vodou.

Oddaľovala som okamih, keď pootvorím oči. Chcela som, aby noc trvala čo najdlhšie. Tak veľmi som sa obávala, že zistím, že je to len sen. Sen, ktorý už dlho vedome snívam. Sen o pokoji a vyrovnanosti, ktorý mi unikal a bol pre mňa neprístupný. Naozaj som nerušene spala, nemala nočnú moru, nestrhávala sa zo sna a nehmatkala po posteli? Naozaj mi nevyrážal dych pocit chladu z prázdneho miesta vedľa mňa? Zatiaľ čo moje viečka naberali silu a chveli sa, po lícach sa mi skotúľali slzy. Dusila som vo vankúši mohutné oslobodzujúce a uzdravujúce vzlyky. Boli to len slzy radosti, úľavy a úžasu. Slzy prekvapenia. Cítila som sa taká ľahká. Nejasná úzkosť zakorenená hlboko v mojom vnútri a bujnejúca ako nádor sa konečne rozplynula. Akoby ma uplynulá noc umŕtvila, aby bolo možné odstrániť aj jej posledný zvyšok. V živote som nebola šťastnejšia, že som podstúpila chirurgický zákrok.

Moja myseľ a ja sme boli konečne pripravené nechať *ho* odísť. Nikdy naňho nezabudneme, to bolo celkom isté, ale budeme schopné s tým žiť. Lepšie povedané bez... bez *neho*. Bez jeho tieňa vznášajúceho sa nad nami. Poznačil nás. Zanechal na nás nezmatateľnú stopu. Chcel, aby sme si *ho* zachovali v spomienkach, vybavovali si *ho*, premýšľali o *ňom*. Chcel nás prenasledovať, riadiť náš život a môj spánok. S tým je koniec. Zbavila som sa hnevu. Dlhو som cí-

tila, že slabne, hoci občas ešte vytasil zbrane. Zákerne ma bodol, keď som to nečakala. Trne sa otupili. Mala som dosť hrubú kožu, neprenikli hlboko. Bola som tvrdšia, stala som sa nedôverčivou, ale bola som opäť šťastná a nemyslela viac na to, čo som stratila.

O mŕtvych sa hovorí, že odišli.

To je omyl.

Mŕtvy neodišiel. Mŕtvy človek už nežije, a hoci to môže znieť ako jemný významový odtienok, rozdiel je skutočný. Sedem rokov som o tom premýšľala každú sekundu, každú minútu, každú hodinu, každý deň, každú noc. Keď máme šťastie – ak v takom prípade vôbec možno hovoriť o šťastí –, môžeme sa so zomierajúcim rozlúčiť, sprevádzať ho v posledných chvíľach. Mŕtvy po sebe zanechá telo, pravdaže studené a s vyhasnutým srdcom, ale predsa len telo. Môžeme ho posledný raz objať, prihovoriť sa mu, vykričať mu svoj hnev, že nás opustil, môžeme veriť, že na nás niekde počká. Mŕtvy nezradí. Mŕtveho pochováme, dáme spáliť, vieme, kde odpočíva v pokoji, kde je jeho popol. Dokonca ho môžeme navštíviť. Mŕtvy jestvuje a necháva odtlačok, stopu svojej pozemskej púte.

Odišiel? Nie.

Kto odišiel, akoby nikdy ani nebol. Akoby bola jeho existencia len preludom, akoby nikdy nebola skutočná. Kto odišiel, stáva sa príznakom. Bájnou bytosťou.

O tom, kto odišiel, nič nevieme. Nevieme, kde je, čo robí a s kým. Neprítomnosť toho, kto odišiel, nás núti, aby sme sa strhli pri každom buchnutí dverí.

Ten, kto odišiel, nás svojou neprítomnosťou drží v strehu. Nikdy sa nedozvieme, či je nažive, alebo zomrel. Nikto nám to nikdy nepovie. Nevieme, prečo odišiel. Večer si ľahneme do postele s človekom, o ktorom si myslíme, že ho poznáme. Milujeme sa s ním, zaspíme v jeho náručí. A ráno sa zobudíme sami v studenej posteli a on tam nie je. Vyparil sa a nezanechal po sebe ani stopu. Z vlastnej vôle.

Po človeku, ktorý odišiel, nezostane vdova.

Zostane žena, od ktorej odišiel muž.

Keď človek odíde, nie je nič, na čo by sme sa upli. Spomienky strácajú hodnotu, pohltila ich zrada. Sme osamelí, hľadáme vinníka a sme stratení. Sledujú nás a súdia, niekedy sa nám, hoci ťažko, dostane útechy.

Keď človek odíde, musíme si zvykať a napokon prijať, že o ňom nič nevieme. To si vyžaduje čas. Veľa času.

Bála som sa, že je to na celý život. Mýlila som sa.

Môj manžel a otec našich troch detí odišiel pred siedmimi rokmi a niekoľkými týždňami. A ja som konečne začala snívať, čo pekné, príjemné a radostné ma čaká.

Noc, čo sa zavíšila prebudením, ktoré nenávidia všetci okrem mňa, ukončila moju nespavosť posledných rokov. Okrem všetkého ostatného ma obral o noci, o sny a spôsobil mi nočné mory. Svoje noci som získala späť. Konečne som si mohla odpočiniť.

– Mami?

Usmiala som sa cez slzy, keď som za dverami spálne začula tichý hlások najmladšieho syna Mila, kto-

rý ma nikdy nevidel vylihovať v posteli. Mal iba rok, keď som prišla o spánok.

– Milo! Buď ticho, mama spí, a to je dobre, musíme ju nechať.

Odyseus, môj prvorodený, môj ochranca, môj šestnásťročný veľkáč, pán domu, hoci som robila všetko, aby sa tej úlohy nemusel ujať.

– Mama spí?

Znepokojený hlas patrilo môjmu milovanému dievčatku, mojej Lou, ktorá sa ustavične bála o svoj svet, svoje oporné body, bratov a o mňa.

Moje tri deti, moje tri lásky, moje tri dôvody, pre ktoré som žila a nevzdala sa.

– Všetko je v poriadku, deti, všetko je v poriadku.

– Naozaj? – spýtali sa jednodhlasne.

– Prisahám. Len sa mi trochu ťažšie vstáva. Pusťte sa do raňajok bezo mňa, o chvíľu som tam.

Prišla som do kuchyne a vystískala ich silnejšie ako zvyčajne. Milo sa na nič nepýtal, iba si užíval tuhé objatie. Odyseus a Lou sa pri pohľade na mňa zarazili a na rozdiel od Mila sa na mňa spýtavo pozreli. Pomyšlela som si, že vyzerám lepšie vyspatá, hoci som predpokladala, že na to, aby som pôsobila naozaj odpočinuto, jedna noc nestačí. Moje ranné vylihovanie si nemohli veľmi pamätať. Namiesto odpovede som sa na nich blažene usmiala a prisadla si. Sučka Douce sa priplachtla a ľahla si k mojim nohám. Po dúškoch som si uchlipkávala z kávy a obdivovala svoje deti. Keď sa na ne človek pozrel, nevedel by si predstaviť, čím všetkým prešli a ako vyrastali. Nieкто by